

TRC2 BÖLGESİ AYLIK EKONOMİK GÖRÜNÜM RAPORU

Sevin DEMİRBAŞ YAY

Sayı 116 | OCAK 2021

Bu Rapor Karacadağ Kalkınma Ajansı tarafından, TRC2 (Diyarbakır ve Şanlıurfa) Bölgesi güncel ekonomik gelişmelerinin bölge aktörlerince takip edilebilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

TRC2 BÖLGESİ

Endeksler

Tüketici Fiyatları Endeksi	3
----------------------------------	---

İstatistikler

İhracat Rakamları	4
İthalat Rakamları	6
Yatırım Teşvik Belgeleri	8
Kurulan-Kapanan Şirket İstatistikleri	10
Konut Satışları	10
Havalimanı Yolcu Trafığı	11
Turizm Verileri	12
Vergi Gelirleri	13
Bankacılık Verileri	14
SGK Verileri	15
İşgücü İstatistikleri	16
Esnaf, İşyeri ve Oda Verileri	16
OSB Verileri	17
Devam Eden Önemli Projeler	19
Kaynakça	22

TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ – OCAK, 2021

Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık %14,97, aylık %1,68 arttı

TÜFE'de (2003=100) 2021 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre %1,68, bir önceki yılın Aralık ayına göre %1,68, bir önceki yılın aynı ayına göre %14,97 ve on iki aylık ortalamalara göre %12,53 artış gerçekleşti.

Yıllık en düşük artış %1,35 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti

Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın düşük olduğu diğer ana gruplar sırasıyla, %2,12 ile giyim ve ayakkabı, %6,13 ile eğitim ve %6,32 ile haberleşme oldu. Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın yüksek olduğu ana gruplar ise sırasıyla, %24,53 ile çeşitli mal ve hizmetler, %23,25 ile ev eşyası ve %21,43 ile ulaştırma oldu.

Aylık en yüksek düşüş gösteren grup %4,37 ile giyim ve ayakkabı oldu

Ana harcama grupları itibarıyla 2021 yılı Ocak ayında azalış gösteren diğer ana

grup %0,03 ile eğitim oldu. En az artış gösteren gruplar ise, %0,31 ile haberleşme, %0,67 ile alkollü içecekler ve tütün ve %1,12 ile ulaştırma oldu. Buna karşılık, ana harcama grupları itibarıyla 2021 yılı Ocak ayında artışın yüksek olduğu gruplar ise sırasıyla, %4,25 ile sağlık, %3,02 ile konut ve %2,90 ile ev eşyası oldu.

İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS) 2.Düzey'de bulunan 26 bölge içinde, bir önceki yılın Aralık ayına göre en yüksek artış %5,19 ile TRB1 (Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli) bölgesinde, bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış %17,77 ile yine TRB1 (Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli) bölgesinde ve on iki aylık ortalamalara göre en yüksek artış %13,61 ile TRC2 (Şanlıurfa, Diyarbakır) bölgesinde gerçekleşti. Ocak 2021'de, endekste kapsanan 415 maddeden, 92 maddenin ortalama fiyatında düşüş gerçekleşirken, 30 maddenin ortalama fiyatında değişim olmadı. 293 maddenin ortalama fiyatında ise artış gerçekleşti.

İstatistiki Bölgelere Göre Tüketici Fiyat Endeksi ve Değişim Oranları (2003=100), Ocak 2021

İstatistiki Bölgeler	Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranı (%)	Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Değişim Oranı (%)	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim Oranı (%)	On İki Aylık Ortalamalara Göre Değişim Oranı (%)	Endeks
TRC2 (Şanlıurfa, Diyarbakır)	1,16	1,16	16,81	13,61	551,11
Türkiye	1,68	1,68	14,97	12,53	513,30

Kaynak: TÜİK, 2021a.

İHRACAT (DİYARBAKIR) – ARALIK, 2020 (\$)

ISIC Adı	Aralık 2019	Aralık 2020	Değişim (%)
Tarım ve hayvancılık	99.263	93.028	-6,28
Ormancılık ve tomrukçuluk	0	446.435	-
Metal cevherleri	5.230.650	31.004.916	492,75
Taşocakçılığı ve diğer madencilik	3.966.486	3.323.926	-16,20
Gıda ürünleri ve içecek	2.171.946	2.329.587	7,26
Tütün ürünleri	38.150	24.582	-35,56
Tekstil ürünleri	358.570	356.830	-0,49
Giyim eşyası	93.075	149.945	61,10
Dabaklanmış deri, bavul, el çantası, saraciye ve ayakkabı	1.308	1.662	27,06
Ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç); hasır vb. örülerek yapılan maddeler	362.552	485.166	33,82
Kağıt ve kağıt ürünleri	1.100.161	737.562	-32,96
Basım ve yayım; plak, kaset vb.	0	7.560	-
Kok kömürü, rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıtlar	227.741	124.592	-45,29
Kimyasal madde ve ürünler	115.073	524.072	355,43
Plastik ve kauçuk ürünleri	1.499.320	1.953.209	30,27
Metalik olmayan diğer mineral ürünler	1.274.525	1.877.597	47,32
Ana metal sanayi	2.188.943	721.753	-67,03
Metal eşya sanayi (makine ve teçhizatı hariç)	462.592	976.030	110,99
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat	1.077.690	114.672	-89,36
Büro, muhasebe ve bilgi işleme makinaları	173.893	0	-100,00
Başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli makina ve cihazlar	206.633	357.443	72,98
Tıbbi aletler; hassas optik aletler ve saat	27.123	18.874	-30,41
Motorlu kara taşıtı ve römorklar	844.202	279.720	-66,87
Diğer ulaşım araçları	0	1.776	-
Mobilya ve başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	283.289	381.930	34,82
Atık ve hurdalar	5.693	22.480	294,87
Aralık Ayı Toplam	21.808.878	46.315.347	112,37
Ocak-Aralık Toplamı	216.603.573	252.958.807	16,78

Kaynak: TÜİK, 2020b.

İHRACAT (ŞANLIURFA) –ARALIK, 2020 (\$)

ISIC Adı	Aralık 2019	Aralık 2020	Değişim (%)
Tarım ve hayvancılık	3.040.765	5.124.796	68,54
Ormancılık ve tomrukçuluk	1.159	0	-100,00
Maden kömürü , linyit ve turb	0	13.426	-
Taşocakçılığı ve diğer madencilik	20.004	8.063	-59,69
Gıda ürünleri ve içecek	283.307	541.538	91,15
Tekstil ürünleri	304.243	294.689	-3,14
Giyim eşyası	539.081	895.472	66,11
Dabaklanmış deri, bavul, el çantası, saraciye ve ayakkabı	29.285	7.104	-75,74
Ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç); hasır vb. örülerek yapılan maddeler	188.506	156.037	-17,22
Kağıt ve kağıt ürünleri	24.598	12.544	-49,00
Basım ve yayım; plak, kaset vb.	3.513	0	-100,00
Kok kömürü, rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıtlar	144.849	133.768	-7,65
Kimyasal madde ve ürünler	764.724	554.863	-27,44
Plastik ve kauçuk ürünleri	1.018.716	2.779.118	172,81
Metalik olmayan diğer mineral ürünler	376.764	678.841	80,18
Ana metal sanayi	249.990	194.381	-22,24
Metal eşya sanayi (makine ve teçhizatı hariç)	179.522	161.258	-10,17
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat	2.141.352	2.115.806	-1,19
Büro, muhasebe ve bilgi işleme makinaları	0	123	-
Başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli mekine ve cihazlar	1.980.198	3.698.504	86,77
Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları	0	368	-
Tıbbi aletler; hassas optik aletler ve saat	9.292	2.446	-73,68
Motorlu kara taşıtı ve römorklar	159.334	507.843	218,73
Mobilya ve başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	1.265.704	706.380	-44,19
Atık ve hurdalar	293.027	195.291	-33,35
Aralık Ayı Toplamı	13.017.933	18.782.659	44,28
Ocak-Aralık Toplamı	166.709.346	160.689.408	-3,61

Kaynak: TÜİK, 2020b.

İTHALAT (DİYARBAKIR) – ARALIK, 2020 (\$)

ISIC Adı	Aralık 2019	Aralık 2020	Değişim (%)
Tarım ve hayvancılık	3.758.064	1.034.899	-72,46
Gıda ürünleri ve içecek	98.837	0	-100,00
Tekstil ürünleri	0	159.582	-
Ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç); hasır vb. örülerek yapılan maddeler	0	16.198	-
Kağıt ve kağıt ürünleri	383.491	119	-99,97
Basım ve yayım; plak, kaset vb.	12.743	8.732	-31,48
Kok kömürü, rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıtlar	0	20.312	-
Kimyasal madde ve ürünler	155.143	170.882	10,14
Plastik ve kauçuk ürünleri	592.725	127.899	-78,42
Metalik olmayan diğer mineral ürünler	68.999	160.883	133,17
Ana metal sanayi	239.721	612.068	155,33
Metal eşya sanayi (makine ve teçhizatı hariç)	1.779	60.457	3298,37
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat	111.605	773.973	593,49
Büro, muhasebe ve bilgi işleme makinaları	33.641	92.996	176,44
Başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli makine ve cihazlar	152.120	414.860	172,72
Radio, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları	412.352	144.650	-64,92
Tıbbi aletler; hassas optik aletler ve saat	4.522	355.829	7768,84
Motorlu kara taşıtı ve römorklar	240.508	700.634	191,31
Diğer ulaşım araçları	0	16.689	-
Mobilya ve başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	917.716	25.274	-97,25
Atık ve hurdalar	20.317	7.075.475	34725,39
Eğlence, kültür ve sporla ilgili faaliyetler	0	1.301	-
Aralık Ayı Toplam	7.204.283	11.973.712	66,20
Ocak-Aralık Toplamı	82.928.057	118.828.380	43,29

Kaynak: TÜİK, 2020b.

İTHALAT (ŞANLIURFA) – ARALIK, 2020 (\$)

ISIC Adı	Aralık 2019	Aralık 2020	Değişim (%)
Tarım ve hayvancılık	12.867.200	13.493.619	4,87
Ormancılık ve tomrukçuluk	21.923	0	-100,00
Gıda ürünleri ve içecek	101.495	0	-100,00
Tekstil ürünleri	3.090.809	1.360.817	-55,97
Giyim eşyası	0	154.849	-
Ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç); hasır vb. örülerek yapılan maddeler	1.966	3.730	89,73
Kağıt ve kağıt ürünleri	915	18.747	1948,85
Basım ve yayım; plak, kaset vb.	0	1.528	-
Kok kömürü, rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıtlar	35.350	13.642	-61,41
Kimyasal madde ve ürünler	1.306.813	2.983.617	128,31
Plastik ve kauçuk ürünleri	137.273	310.077	125,88
Metalik olmayan diğer mineral ürünler	190.978	126.544	-33,74
Ana metal sanayi	774.558	194.143	-74,93
Metal eşya sanayi (makine ve teçhizatı hariç)	220.212	184.811	-16,08
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat	376.095	1.145.912	204,69
Büro, muhasebe ve bilgi işleme makinaları	36.183	8.300	-77,06
Başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli makine ve cihazlar	321.985	435.830	35,36
Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları	91.029	115.465	26,84
Tıbbi aletler; hassas optik aletler ve saat	276.222	319.728	15,75
Motorlu kara taşıtı ve römorklar	0	69.830	-
Diğer ulaşım araçları	251	286.528	114054,58
Mobilya ve başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	465.422	388.816	-16,46
Atık ve hurdalar	133.501	192.845	44,45
Aralık Ayı Toplam	20.450.180	21.809.378	6,65
Ocak-Aralık Toplamı	192.868.084	233.572.947	21,11

Kaynak: TÜİK, 2020b.

DIYARBAKIR İLİ YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ, ARALIK 2020

Yıl	Belge Adedi	TR İçindeki Payı (%)	Sabit Yatırım (Milyon TL)	TR İçindeki Payı (%)	İstihdam	TR İçindeki Payı (%)
2011	54	1,4	167	0,4	994	0,9
2012	62	1,6	303	0,4	2.726	1,7
2013	99	2,2	429	0,5	4.074	2,2
2014	99	2,7	360	0,4	3.784	2,3
2015	90	2,1	341	0,3	3.878	2,6
2016	72	1,4	356	0,3	3.662	2,4
2017	161	2,2	873	0,5	7.603	3,3
2018	171	2,9	939	0,5	9.100	3,6
2019	137	2,4	1.939	1,3	11.553	5,5
2020	254	2,4	1.984	0,8	16.143	5,3
Toplam	1.199	2,2	7.735	0,6	62.739	3,3

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2020.

Son 10 yıllık dönemde Diyarbakır ilinde toplam 1.199 adet yatırım teşvik belgesi alınmış olup Türkiye'de düzenlenen toplam belge sayısı içindeki payı %2,2'dir. 2019 yılında 137 adet yatırım teşvik belgesi alınmıştır. Bu belgelere bağlı sabit yatırım tutarı 1 milyar 939 milyon TL ve istihdam sayısı 11.553 kişidir. 2020 yılında

254 adet yatırım teşvik belgesi alınmıştır. Bu belgelere bağlı sabit yatırım tutarı 1 milyar 984 Milyon TL ve istihdam sayısı 16.143 kişidir.

ŞANLIURFA İLİ YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ, ARALIK 2020

Yıl	Belge Adedi	TR İçindeki Payı (%)	Sabit Yatırım (Milyon TL)	TR İçindeki Payı (%)	İstihdam	TR İçindeki Payı (%)
2011	41	1,07	314	0,7	852	0,7
2012	82	2,09	426	0,6	5.581	3,4
2013	119	2,6	725	0,7	8.871	4,6
2014	71	1,9	259	0,3	5.132	3,2
2015	99	2,2	458	0,4	5.224	3,6
2016	92	1,8	456	0,5	4.369	2,3
2017	252	3,4	2.153	1,08	8.749	4,04
2018	208	3,5	1.087	0,6	9.231	3,7
2019	137	2,4	789	0,6	6.150	3,0
2020	197	1,9	2.143	0,8	8.855	2,90
Toplam	1.298	2,2	8.810	0,6	63.014	3,1

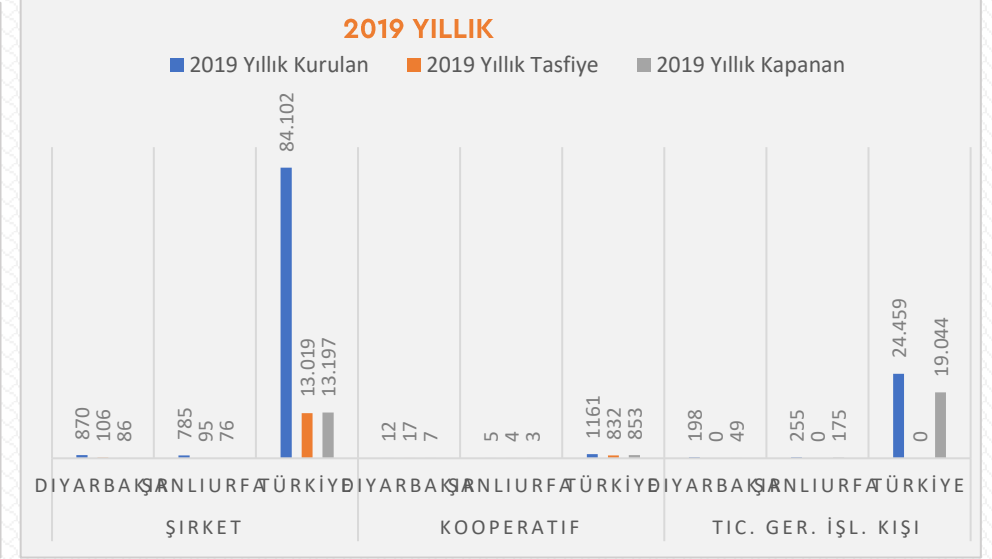
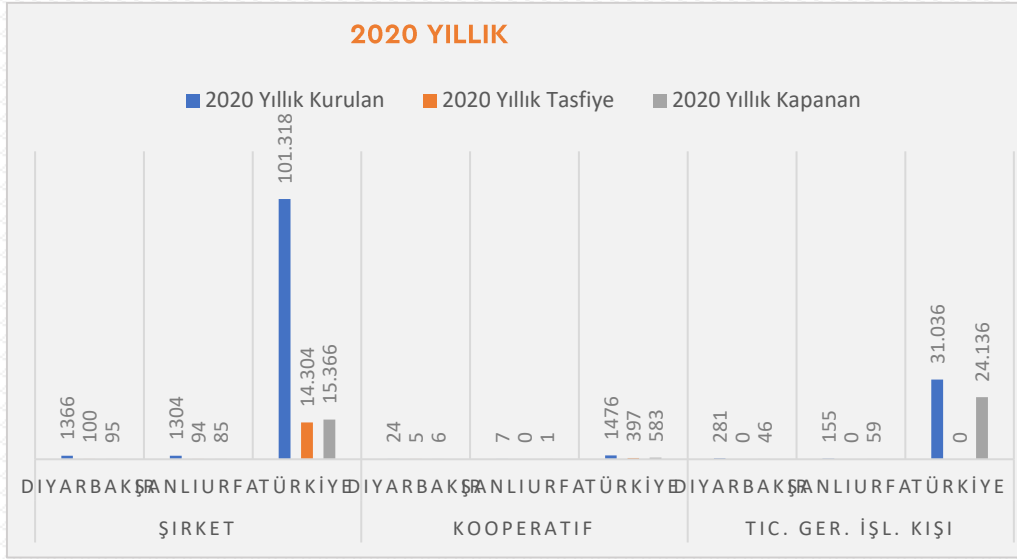
Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2020.

Son 10 yıllık dönemde Şanlıurfa'da toplam 1.298 adet yatırım teşvik belgesi düzenlenmiş olup Türkiye'de düzenlenen toplam belge sayısı içindeki payı %2,2'dir. 2019 yılında ise 137 adet yatırım teşvik belgesi alınmıştır. Bu belgelere bağlı sabit yatırım tutarı 789 milyon TL ve istihdam sayısı 6.150 kişidir.

2020 yılında 197 adet yatırım teşvik belgesi alınmıştır. Bu belgelere bağlı sabit yatırım tutarı 2 Milyar 143 Milyon TL ve istihdam sayısı 8.885 kişidir.

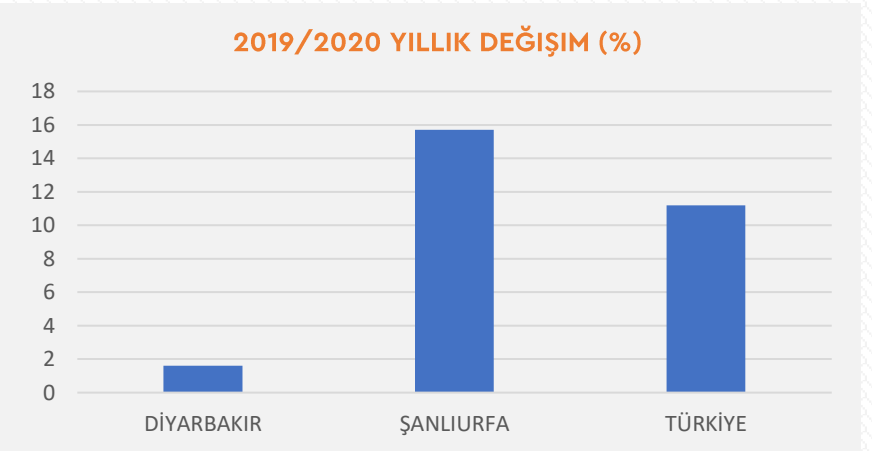
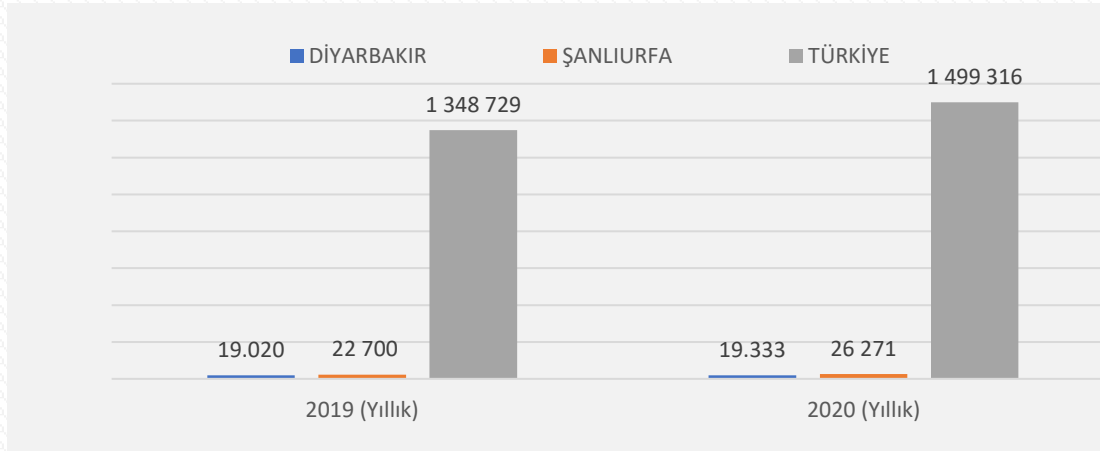
KURULAN VE KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ, ARALIK 2020

Kaynak: TOBB, 2020.

TRC2 BÖLGESİ KONUT SATIŞ SAYILARI, ARALIK 2020

Kaynak: TÜİK, 2020c.

TRC2 BÖLGESİ HAVALİMANI YOLCU TRAFİĞİ (GELEN-GİDEN), 2020

2019 YILLIK- İÇ HAT

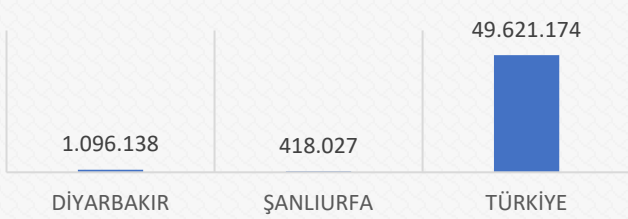
2019 YILLIK - DIŞ HAT

2019 YILI TOPLAM

2020 YILLIK İÇ HAT

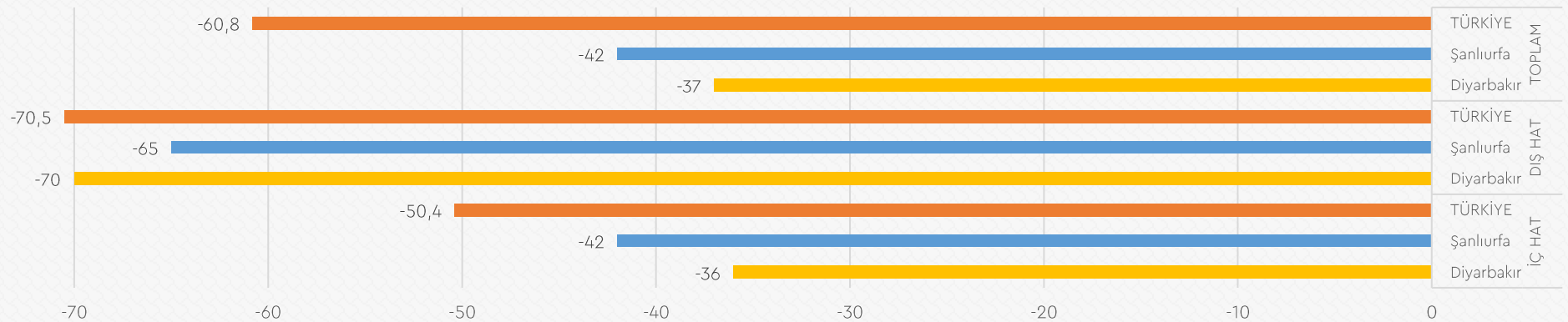
2020 YILLIK DIŞ HAT

2020 YILI TOPLAM

2019-2020 yılları Değişimi Değişim (%)

Kaynak: DHMİ.

TRC2 BÖLGESİ TURİZM VERİLERİ, ARALIK 2020

2020 Yılı Tesise Geliş Sayıları

TRC2 Bölge (Diyarbakır-Şanlıurfa) illerinde 2020 Yılı Aralık döneminde önceki yılın aynı ayına göre *Tesise Geliş Sayısında* Bölge illerimiz ve Türkiye genelinde düşüş yaşanmış olup düşüşler şu şekilde olmuştur; Diyarbakır'da **%-33** ve Şanlıurfa'da **%-34** ve Türkiye'de **%-55**

BÖLGELER	2020 Ocak	2020 Şubat	2020 Mart	2020 Nisan	2020 Mayıs	2020 Haziran	2020 Temmuz	2020 Ağustos	2020 Eylül	2020 Ekim	2020 Kasım	2020 Aralık	2019 Aralık	2019/2020 Aralık Ayı Değişim (%)
Diyarbakır	40.609	40.001	27.594	16.492	22.503	28.125	35.263	37.412	38 806	45 748	50 065	28 695	42.792	-33
Şanlıurfa	36.601	33.531	21.088	17.654	23.893	24.630	28.187	27.315	29 615	36 759	30 779	23 035	34.904	-34
Türkiye	4.638.672	4.196.910	2.711.720	1.621.459	1.740.605	2.203.877	4.507.719	6.959.139	3.879.866	5 931 690	3 274 271	2 025 035	4.501.377	-55

2020 Yılı Geceleme Sayıları

TRC2 Bölge (Diyarbakır-Şanlıurfa) illerinde 2020 Yılı Aralık döneminde önceki yılın aynı ayına göre *Tesislerde Geceleme Sayısı* hem bölge illerinde hem de Türkiye'de düşüş göstermiş olup değişimler şu şekilde gerçekleşmiştir; Diyarbakır'da **%-28**, Şanlıurfa'da **%-35** ve Türkiye'de **%-56**

BÖLGELER	2020 Ocak	2020 Şubat	2020 Mart	2020 Nisan	2020 Mayıs	2020 Haziran	2020 Temmuz	2020 Ağustos	2020 Eylül	2020 Ekim	2020 Kasım	2020 Aralık	2019 Aralık	2019/2020 Aralık Ayı Değişim (%)
Diyarbakır	61.688	59.522	44.071	16.492	22.503	43.076	53.043	57.929	61 029	67 905	59 924	47 200	65.239	-28
Şanlıurfa	67.316	62.393	38.327	17.654	23.893	41.580	47.864	46.812	49 281	57 777	53 167	40 932	63.352	-35
Türkiye	9.678.499	8.475.338	5.495.042	1.621.459	1.740.605	4.123.531	9.761.027	17.484.098	11.346.855	14 832 562	6 721 560	4 042 517	9.121.837	-56

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2020

TRC2 BÖLGESİ VERGİ GELİRLERİ, 2020

2020 yılında Diyarbakır'da toplam **5,2 Milyar TL**'lik vergi tahakkuk etmiş, **2,56 Milyar TL**'si tahsil edilmiş olup **%49,26** vergi tahsilat oranı ile Türkiye'de **69.** sırada, tahsilatı miktarı açısından ise **24.** sırada yer almıştır. Aynı dönemde

Şanlıurfa'da toplam **3,95 Milyar TL**'lik vergi tahakkuk etmiş **1,97 Milyar TL**'si tahsil edilmiş olup **%49,84** vergi tahsilat oranı ile Türkiye'de **68.** sırada, tahsilatı miktarı açısından ise **26.** sırada yer almıştır.

BÖLGELER	Tahakkuk (Bin TL)	Tahsilat (Bin TL)	Tahsilat Oranı (%)	Tahsilat Oranına Göre Türkiye Sıralaması	Tahsilat Miktarına Göre Türkiye Sıralaması
Diyarbakır	5.202.675	2.563.085	49,26	69	24
Şanlıurfa	3.949.373	1.968.411	49,84	68	26
Türkiye	1.078.127.430	5833.062.294	77,27	-	-

Kaynak: Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü.

TRC2 BÖLGESİ BANKACILIK VERİLERİ, ARALIK 2020

MEVDUAT	2020-12		2020-9		DEĞİŞİM (%)
BÖLGE	Bin TL	İl Sırası	Bin TL	İl Sırası	
DİYARBAKIR	14.696.908	23	14.258.833	23	3,07
ŞANLIURFA	10.869.990	31	10.655.388	29	2,01
TÜRKİYE	3.455.077.874	-	3.444.122.294	-	0,32

KREDİ	2020-12		2020-9		DEĞİŞİM (%)
BÖLGE	Bin TL	İl Sırası	Bin TL	İl Sırası	
DİYARBAKIR	22.486.500	24	21.990.735	23	2,25
ŞANLIURFA	20.232.606	25	19.479.264	25	3,87
TÜRKİYE	3.727.113.869	-	3.704.430.818	-	0,61

TAKİPORANI*	2020-12		2020-9		DEĞİŞİM (%)
BÖLGE	Oran (%)	İl Sırası	Oran (%)	İl Sırası	
DİYARBAKIR	6,01	4	6,23	5	-3,53
ŞANLIURFA	5,15	9	5,70	10	-9,65
TÜRKİYE	3,53	-	3,77	-	-6,37

Kaynak: <https://www.bddk.org.tr/bultenfinturk>

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU VERİLERİ, 2020

	Türkiye	Diyarbakır	Şanlıurfa
Özel Sektör İşyeri Sayısı (4 a* Kapsamında), Kasım 2020	1.952.834	17.714	14.690
Özel Sektör Çalışan Sayısı (4 a kapsamında), Kasım 2020	15.175.670	166.757	154.420
Toplam Aktif Sigortalı (4 a, 4 b** ve 4 c**) Sayısı, Kasım 2020	23.412.243	301.390	296.221
İmalat Sanayi İşyeri Sayısı, 2019	273.569	1.655	1.557
İmalat Sanayi Çalışan Sayısı, 2019	3.774.496	20.801	21.610

Kaynak: SGK

*: 4 a kapsamı; 1- Zorunlu, 2 -Çıracak, 3- Yurt dışı Topluluk, 4-Tarım (2925),5-Diğer Sigortalılar, 6- Stajyer ve Kursiyerler.

** : 4 b kapsamı; Ticarî kazanç veya serbest meslek kazancı Olanlar, Esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olanlar, Anonim ve komandit şirket ve ortakları, tarımsal faaliyette bulunanlar.

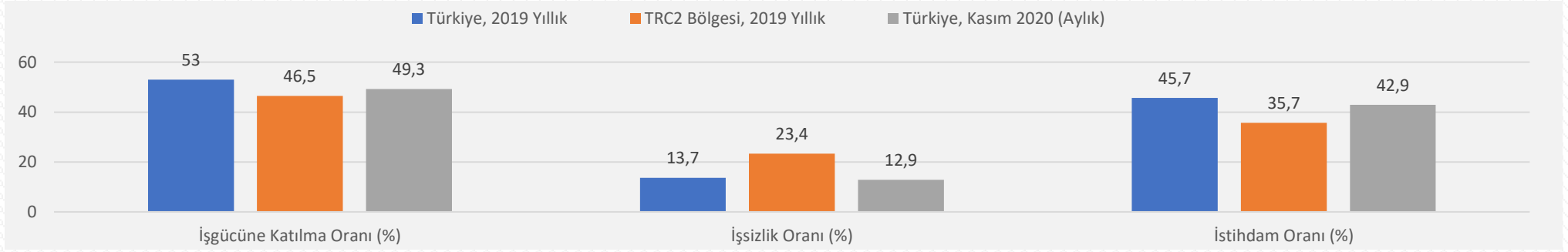
***: 4 c kapsamı Kamu idarelerinde;

i) 5510 sayılı Kanunun 4. Maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olmayanlardan, kadro ve

pozisyonlarda sürekli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanları,
ii) 5510 sayılı Kanunun 4. Maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olmayanlardan, sözleşmeli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanları ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesi uyarınca açıktan vekil atananları ifade etmektedir.

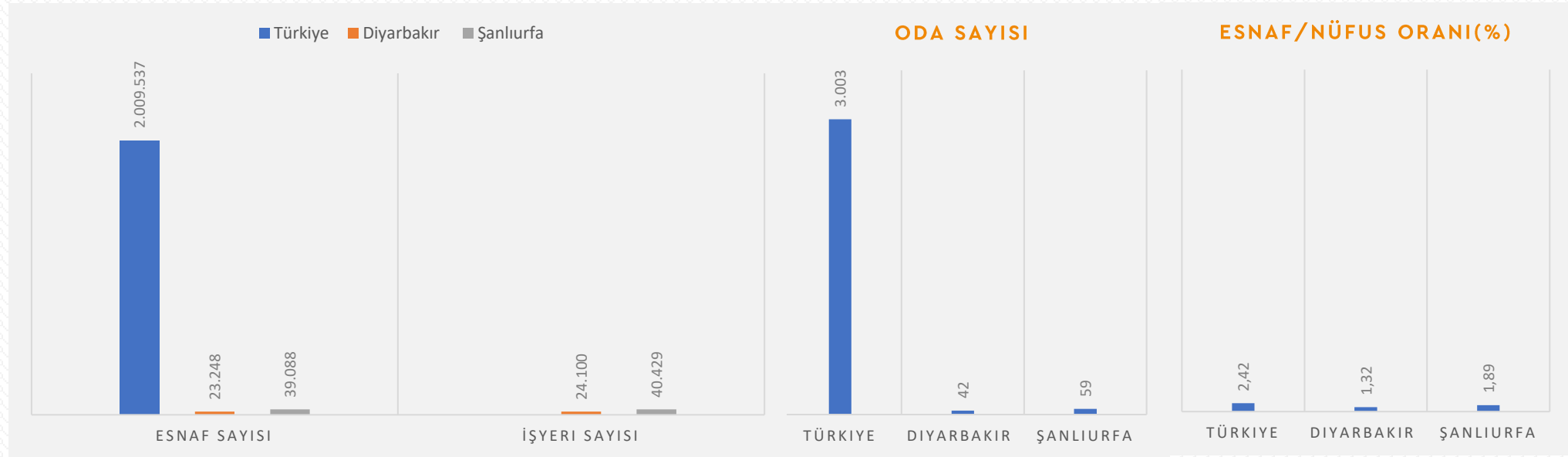
İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ, 2020

Kaynak: TÜİK, 2020d

ESNAF, İŞYERİ VE ODA BİLGİLERİ, OCAK 2021

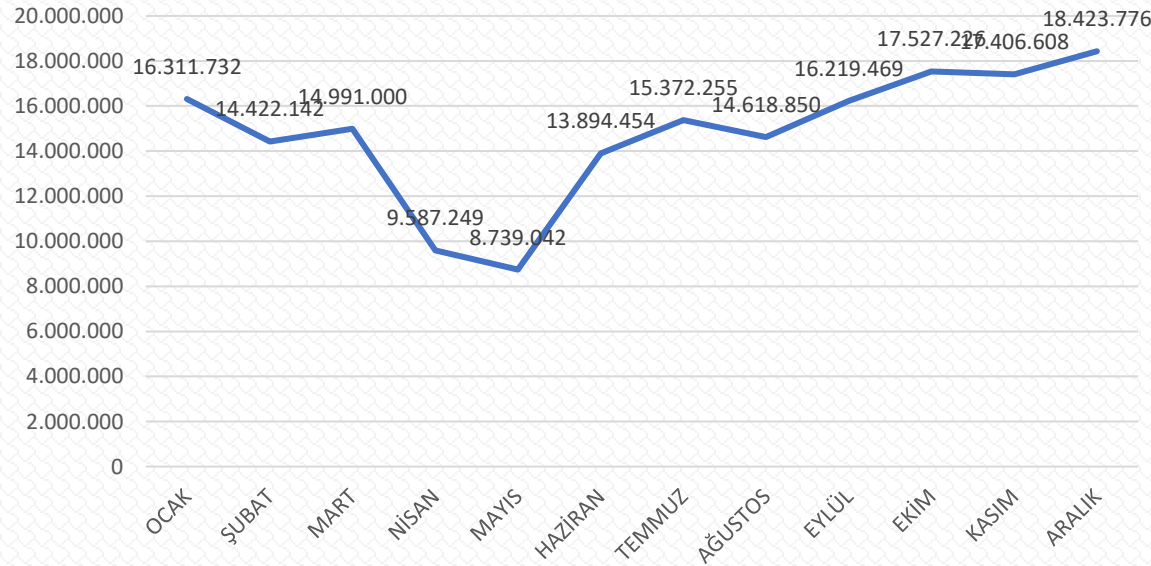
Kaynak: TESK

DIYARBAKIR OSB VERİLERİ, ARALIK 2020

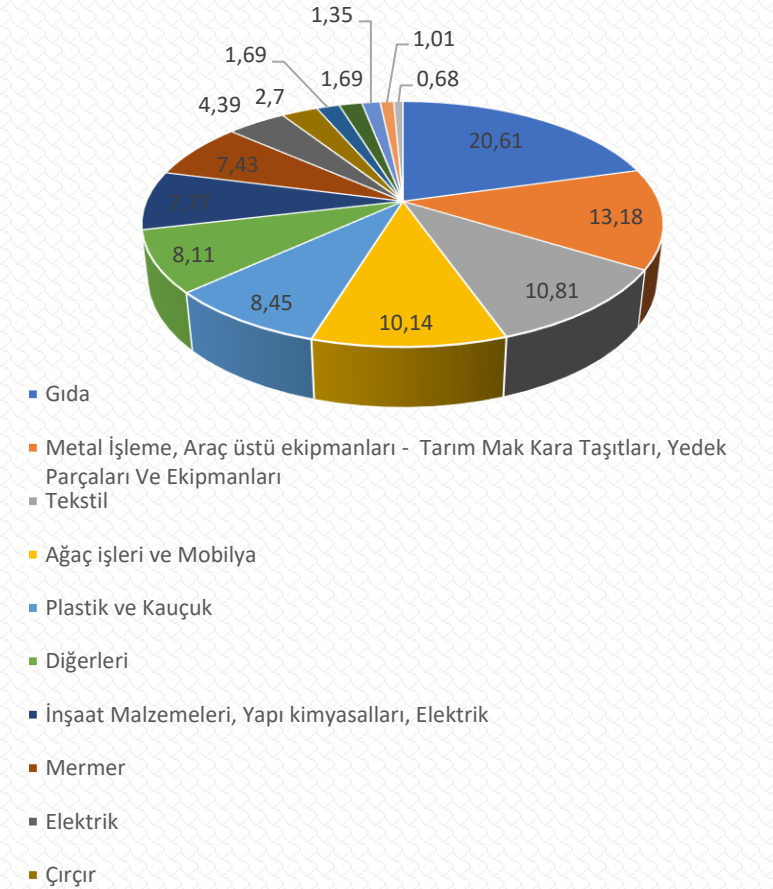
S.N	OSB Adı	Bölge Büyüklüğü (Ha)	Sanayi Parseli Sayısı (Adet)	Tahsis Edilen Parsel Sayısı (Adet)	Tahsis Edilebilir Boş Parsel Sayısı (Adet)
1	Diyarbakır 1. OSB	915,8	309	297	12
2	Tarıma Dayalı İhtisas OSB	186	83	83	0
3	Tekstil İhtisas OSB	68	105	103	2

Diyarbakır 1.OSB Elektrik Tüketim Miktarı (Kwh)

Kaynak: Diyarbakır OSB Müdürlükleri.

Diyarbakır 1. OSB Firmalarının Sektörel Dağılımı

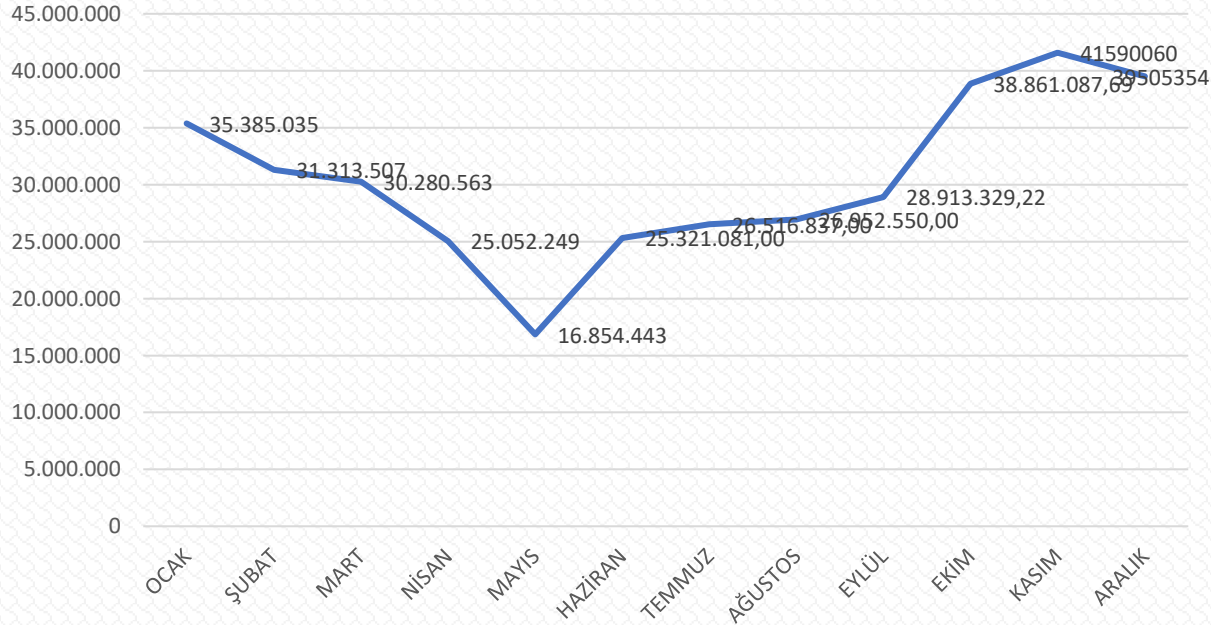

ŞANLIURFA OSB VERİLERİ, ARALIK 2020

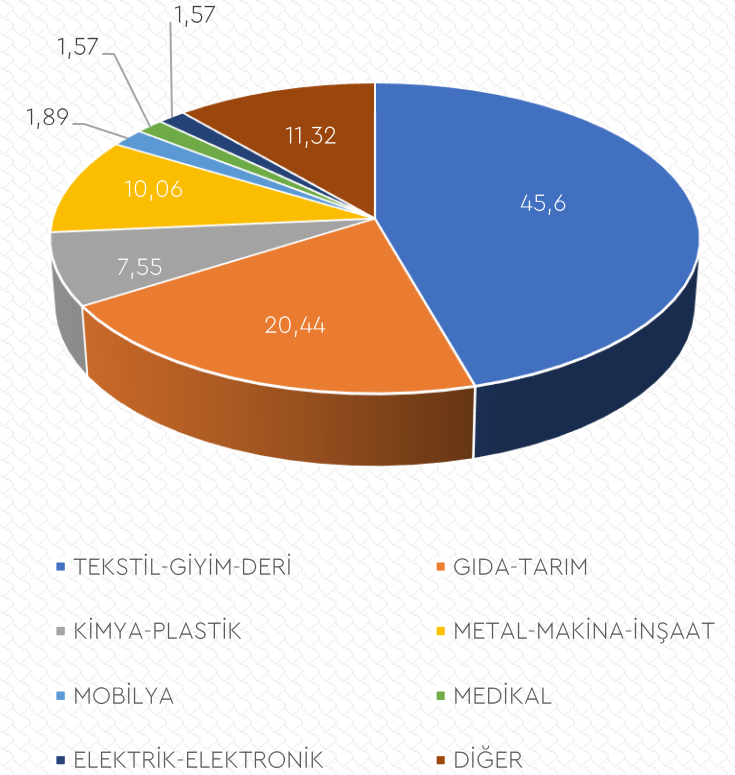
S.N.	OSB Adı	Bölge Büyüklüğü (Ha)	Sanayi Parseli Sayısı (Adet)	Tahsis Edilen Parsel Sayısı (Adet)	Tahsis Edilebilir Boş Parsel Sayısı (Adet)
1	Şanlıurfa OSB	1700	555	423	132
2	Viranşehir OSB	110	80	75	5
3	Birecik OSB	110	41	33	8
4	Şanlıurfa Gıda İhtisas OSB	235	86	0	86
5	Şanlıurfa Besi İhtisas OSB	855	538*	74	464

Şanlıurfa 1.OSB Elektrik Tüketim Miktarı (Kwh)

Kaynak: Şanlıurfa OSB Müdürlükleri.

Şanlıurfa 1. OSB Firmalarının Sektörel Dağılımı

DİYARBAKIR İLİ DEVAM EDEN ÖNEMLİ PROJELER, OCAK 2021

S.N.	YATIRIM / PROJE ADI	GÜNCEL DURUM
1	DİYARBAKIR OSB EVSEL VE ENDÜSTRİYEL ATIKSU ARITMA TESİSİ	Diyarbakır OSB (Tevsii) Evsel ve Endüstriyel Atıksu Arıtma Tesisi Yapım İşi inşaatında fiziki gerçekleşme oranı %68'e ulaşmıştır. COVID-19 ve yağışlardan dolayı çalışmalarına ara veren yüklenici firma, 10 Mayıs 2020 tarihinden itibaren alanda çalışmalarına tekrar başlamış ve sorunsuz bir şekilde devam etmektedir. 01 Haziran 2021 tarihinde tamamen faaliyete geçmesi beklenmektedir.
2	DİYARBAKIR TEKSTİL İHTİSAS OSB	Diyarbakır Tekstil İhtisas OSB Yönetim Kurulu tarafından 65 firmaya yer tahsisı yapılmış olup bu firmalar 1,5 Milyar TL'lik sabit yatırım, 9.687 kişilik istihdam taahhüdünde bulunmuştur. Toplamda 105 sanayi parseli mevcut olup, bunlardan 103 tanesinin yatırımcılara tahsisı tamamlanmıştır. Yapı ruhsatı alan 18 firmanın fabrika inşaatları devam etmektedir. 20 firma da yapı ruhsatı başvuru hazırlığı yapmaktadır. 18.623.034,00 TL ihale bedeli ile yapımına devam edilen Yol, Atıksu, Yağmursuyu, İçme Suyu, Telekom İnşaatı, Kamera Sistemi ve Paket Arıtma Tesisi inşaatlarından Müteşekkil Altyapı İnşaatının 2021 yılı Şubat ayı itibari ile fiziki iş ilerleme yüzdesi %90'dır. 8.948.240,00 TL ihale bedeli ile yapımına devam edilen Elektrik Altyapı işinin 2020 yılı Ekim ayı itibari ile fiziki iş ilerleme yüzdesi ise % 85'dir.
3	DİYARBAKIR KARACADAĞ (İKİNCİ KARMA) OSB	Diyarbakır'da artan sanayi parseli talebinin karşılanması için Şanlıurfa Karayolu 28. km civarında İkinci Karma OSB çalışmaları başlatılmıştır. Toplam alanı 294 Hektar olan OSB'de 216 sanayi parseli bulunmaktadır. Tam kapasite ile faaliyete geçildiğinde 10.000 Kişinin istihdam edilmesi planlanmaktadır. OSB Kuruluş Protokolü 28 Aralık 2018 tarihinde Bakanlık tarafından onaylanarak tüzel kişilik kazanmıştır. İmar Planı Bakanlık tarafından onaylanmış, parselasyon planı çalışmaları tamamlandı ve Bölgenin tapuları teslim alındı. Altyapı projelerinin hazırlanması işi süreci devam etmektedir.
4	DİYARBAKIR LOJİSTİK MERKEZ PROJESİ	Diyarbakır-Elazığ yolunun 15. Km'sinde yer alan Diyarbakır Lojistik Merkezi 229 Hektar Alan olup, 58 Adet A+ depo inşa edilmesi planlanmaktadır. Tam kapasite ile faaliyete geçildiğinden 5.400 doğrudan istihdam sağlayacak olan Merkezin toplam yatırım tutarı 123 Milyon ABD Dolarıdır. Merkezin yapılacağı alan 12 Aralık 2019 tarihide Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı olarak ilan edilmiştir. Projelendirme çalışmalarında sona gelmiş olup yatırımcılarla görüşme aşamasına geçilmiştir. Alanın ihale çalışmaları devam etmekte olup, Mart ayı içerisinde yatırım için Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafında ihale edilmesi planlanmaktadır.

Kaynak: Karacadağ Kalkınma Ajansı, Diyarbakır YDO

ŞANLIURFA İLİ DEVAM EDEN ÖNEMLİ PROJELER, OCAK 2021

S.N.	YATIRIM / PROJE ADI	GÜNCEL DURUM
1	ŞANLIURFA GIDA İHTİSAS ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ PROJESİ	2012 yılında Ajansımızın Doğrudan Faaliyet Desteği kapsamında yaptırılan fizibilite çalışması ile başvuru süreçleri başlatılan "Şanlıurfa Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi" kuruluş işlemleri Valiliğimiz başta olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlar ile yakın takib edilerek 2017 Yılı sonu itibari tamamlanmıştır. Bu kapsamda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü tarafından talep edilen tüm ön çalışmalar (Jeolojik Etüd, Halihazır Haritalar, Çed Belgesi, İmar Planı) süreci hızlandırmak üzere Ajansımız tarafından hazırlanmıştır. Ajansımızın 2018 Yılı Sanayi Altyapısı Mali Destek Programı kapsamında Altyapı ve Arıtma Tesisi projeleri hazırlanana 235 Ha Büyüklüğündeki Gıda İhtisas OSB'si yatırım programında olup, 2020 yılı içerisinde altyapı ihaleleri gerçekleştirilmiştir. Hali hazırda yatırımcılardan yer tahsisi ile ilgili başvuruların alınma sürecine başlanılmıştır.
2	AYAKKABICILAR SANAYİ BÖLGESİ PROJESİ	Şanlıurfa'da ayakkabı sektörünün kümelenme modeli ile geliştirilmesi, yatırım ve üretim maliyetlerinin azaltılması amacı ile Ajansımız tarafından geliştirilen Şanlıurfa YİKOB sahipliğinde "Ayakkabıcılar Sanayi Bölgesi Projesi"ni Şanlıurfa OSB'de uyguluyoruz. Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı kapsamında 15,5 Milyon TL'si Bakanlığımız tarafından karşılanan ve toplam 23 Milyon TL'ye mal olan projede 13 adet fabrika binası ve tedarikçi firmalar için toplam 7 adet dükkan yapılmıştır (46 bin m2 kapalı alan). 2019 yılı itibari ile tüm fabrikaların tahsisleri tamamı Şanlıurfa dışından olan yatırımcılara gerçekleştirilmiş olup yatırımlar hızla başlamıştır. Yatırım bölgesinde istihdam 2020 sonu itibari ile 2500 kişiye ulaşmıştır. Cazibe Merkezleri programı kapsamında Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi ile "Ayakkabıcılar Sanayi Bölgesi 2. Etap projesi "yapım çalışmalarına başlanılmıştır.
3	KÜLTÜR ADASI PROJESİ	Yine Ajansımızın Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı ile YİKOB tarafından yürütülen "Kültür Adası" Projesine yaklaşık 20 Milyon TL destek sağlandı. Bu destek ile birlikte 11 adet eski Şanlıurfa evi gerekli kamulaştırma ve restorasyon işlemleri yapılarak Butik Otele dönüştürüldü. Valiliğimizin girişimleri ile Vilayetler Evine tahsis edilen bu tarihi yapılar 11 Nisan 2020'de butik otel olarak Şanlıurfa Turizmine hizmet vermeye başlamıştır. Örnek olan bu modelin başka ada projelerinde uygulanması için de yeni çalışmalar başlatıldı.

Kaynak: Karacadağ Kalkınma Ajansı, Şanlıurfa YDO

ŞANLIURFA İLİ DEVAM EDEN ÖNEMLİ PROJELER, OCAK 2021

S.N.	YATIRIM / PROJE ADI	GÜNCEL DURUM
4	ŞANLIURFA TEKNO-GİRİŞİMCİLİK VE İNOVASYON MERKEZİ PROJESİ	Şanlıurfa'nın girişimcilik ekosistemini güçlendirmek adına ilimizdeki ilgili paydaşlarımız ile geliştirdiğimiz ve Ajansımızın GÜDÜMLÜ Proje Desteği ile finanse ettiğimiz Şanlıurfa Teknokent bünyesinde "Şanlıurfa Tekno- Girişimcilik ve İnovasyon Merkezi" kurulmuştur. 2,7 Milyon TL'lik bu proje ile Şanlıurfa'da yazılım ve bilgi teknolojileri alanlarında iş fikri olan girişimcilere fiziki altyapı, eğitim ve danışmanlık hizmetleri verilmektedir. Böylece fikirlerin olgunlaşarak ticarileşmesi ve girişimcilerin kendi işletmelerini kurmaları sağlanacaktır.
5	TEKNO İŞGEM PROJESİ	Şanlıurfa'da Ar-Ge ve inovasyon konusunda bir ekosistem oluşturmak amacıyla 2018 Yılı Cazibe Merkezlerini Destekleme Programı kapsamında 2,2 Milyon TL'lik "Tekno İşgem" Projesini hayat geçiriyoruz. Şanlıurfa Teknokent ve Harran Üniversitesi tarafından yürütülen proje ile Teknokent alanı içerisinde yer alan atıl bir bina Tekno İşgem'e dönüştürüldü ve bu sayede ışıklar ve ortak atölyeler oluşturuldu. Bu alanda, yeni kurulan veya ön kuluçkadan mezun teknolojik tabanlı, yüksek katma değerli mal üreten, Ar-Ge, inovasyon potansiyeli olan işletmelere ortalama üç yıl süreyle uygun kirali işyeri, ortak ofis, danışmanlık, eğitim, finans erişim gibi hizmetler sağlanacaktır.
6	ŞANLIURFA TEKNOLOJİ GELİŞTİRME VE EĞİTİM MERKEZİ PROJESİ	Şanlıurfa'da sanayi sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin kalifiye işgücü ihtiyacını karşılamak amacıyla Ajansımızın GÜDÜMLÜ Desteği kapsamında Şanlıurfa Teknoloji Geliştirme ve Eğitim Merkezi projesini hayata geçiriyoruz. Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgesinde kurulan, Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası tarafından yürütülen ve yaklaşık 5,7 Milyon TL'ye mal olacak projenin inşaat çalışmaları 2019 yılı itibari ile tamamlanma aşamasına getirildi. Merkezimizde 2020 yılında aktif bir şekilde özel sektörün ihtiyaçları doğrultusunda mesleki edindirme ve meslek geliştirme eğitimleri başlamıştır.

Kaynak: Karacadağ Kalkınma Ajansı, Şanlıurfa YDO

KAYNAKÇA

- TÜİK (2021a). "Tüketici Fiyat Endeksi", Sayı: 37379
- TÜİK (2020b). "Yıllık İhracat Rakamları", <https://biruni.tuik.gov.tr/disticaretapp/menu.zul>
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2020). Yatırım Teşvik İstatistikleri, <https://www.sanayi.gov.tr/istatistikler/yatirim-istatistikleri/mi1304021615>
- TOBB (2020). "Kurulan – Kapanan Şirket İstatistikleri", <http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php>
- TÜİK (2020c). "Konut Satışları", Sayı: 37464,
- DHMİ (2020). <https://www.dhmi.gov.tr/sayfalar/istatistik.aspx>
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı (2020). <http://yigm.kulturturizm.gov.tr/TR,9851/turizm-istatistikleri.html>
- Vergi Gelirleri (2020), <https://muhasebat.hmb.gov.tr/iller-itibariyle-merkezi-yonetim-butce-istatistikleri-2004-2019>.
- Bankacılık verileri (2020), <https://www.bddk.org.tr/bultenfinturk>
- TÜİK (2020d). "İşgücü İstatistikleri", Sayı: 33784 , Sayı:33790,
- SGK Verileri (2020), <http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/kurumsal/istatistik>
- Esnaf ve İşyeri Verileri (2020), <https://www.tesk.org.tr/view/mevzuat/goster.php?Guid=902743d2-11e2-11ea-9eaf-000c29b32a85>